

ENERGETIKA V EU

▮ **energetická politika Evropské unie**

CO VŠE OČEKÁVAT V OBLASTI ENERGETIKY V NÁSLEDUJÍCÍCH 18 MĚSÍCÍCH?
UKRAJINA A MOLDAVSKO VSTOUPÍ DO ENERGETICKÉHO SPOLEČENSTVÍ

▮ **energetika v Evropě a ve světě**

LITVA UZAVŘELA SVOU JADERNOU ELEKTRÁRNU
FRANCIE CHCE VYBUDOVAT NOVÉ SOLÁRNÍ ELEKTRÁRNY

▮ **evropské zajímavosti a zprávy**

KANDIDÁTI NA KOMISAŘE ČELILI „GRILOVÁNÍ“ V EVROPSKÉM PARLAMENTU

▮ **o čem se mluví**

EVROPSKÉ OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2009

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

1/2010

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

stejně jako v předcházejících letech, tak i letos pro Vás budeme pravidelně každý měsíc připravovat přehled zajímavostí v energetice a v dalších souvisejících oblastech. První letošní bulletin se všemi pravidelnými rubrikami se právě dostal do Vašich e-mailových schránek!

Rok 2010 je pro EU a všechny členské státy rokem významných změn ve fungování Unie díky vstupu v platnost Lisabonské smlouvy. Španělské předsednictví bude prvním, které tyto změny zažije v „ostrém provozu“. O tom, na co všechno se Španělsko chce v rámci svého předsednictví v Radě EU zaměřit, především o aktivitách v oblasti energetiky, se můžete dočíst v rubrice otázek.

Rok 2010 je také prvním rokem fungování Evropské komise v novém složení. O nominacích členských

zemí a o preferovaných portfoliích jsme Vás již informovali koncem loňského roku. Nyní jsou již všechny oblasti rozděleny mezi zástupce členských zemí a v plném proudu jsou i slyšení jednotlivých kandidátů v příslušných výborech Evropského parlamentu. I o tom se můžete podrobněji dočíst na stránkách bulletinu.

V rubrice Energetika v Evropě a ve světě se věnujeme plánům výstavby nového jaderného zdroje v Litvě, projektu rozšíření solárních elektráren ve Francii nebo poněkud bizarním opatřením pro zajištění dostatku energie ve Venezuele.

Doufám, že i letos si rádi najdete čas na přečtení našeho měsíčníku a že pro Vás i nadále bude zdrojem zajímavých a věcných informací!

Zuzana Krejčířiková

OBSAH

energetická politika Evropské unie

TRH S JEDNOTKAMI AAU V ROCE 2010 | CO VŠE OČEKÁVAT V OBLASTI ENERGETIKY V NÁSLEDUJÍCÍCH 18 MĚSÍCÍCH? | UKRAJINA A MOLDAVSKO VSTOUPÍ DO ENERGETICKÉHO SPOLEČENSTVÍ

energetika v Evropě a ve světě

LITVA UZAVŘELA SVOU JADERNOU ELEKTRÁRNU | VENEZUELA SE BOJÍ ENERGETICKÉ KRIZE | SPOR O ROPU MEZI MOSKVOU A MINSKEM STÁLE TRVÁ | FRANCIE CHCE VYBUDOVAT NOVÉ SOLÁRNÍ ELEKTRÁRNY

faq

ŠPANĚLSKO USEDLO NA PŮL ROKU DO ČELA EVROPSKÉ UNIE

právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

RADA DALA ZELENOU JADERNÉ SPOLUPRÁCI S RUSKEM | KOMISE SCHVÁLILA PŘEVZETÍ ALSTOM HYDRO | EVROPSKÁ UNIE A IRÁK PODEPSALY MEMORANDUM O ENERGETICKÉM PARTNERSTVÍ

evropské zajímavosti a zprávy

DOHODA O VYTVOŘENÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ V EVROPSKÉ UNII | KANDIDÁTI NA KOMISAŘE ČELILI „GRILOVÁNÍ“ V EVROPSKÉM PARLAMENTU | EIB POMÁHÁ FINANCOVAT INTELIGENTNÍ SÍTĚ | JEDNÁNÍ INSTITUCÍ EU PRO PLYNÁRENSTVÍ | TURECKO OTEVŘELO KAPITOLU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

kalendář událostí v oblasti energetiky

o čem se mluví

EVROPSKÉ OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2009

ČEZ, a.s. Evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53 | eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | manažerka pro evropskou agendu | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz

Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz

Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz

Veronika Stejskalová | +420 211 042 445 | veronika.stejskalova@cez.cz

Václav Lebeda | +420 211 042 580 | vaclav.lebeda@cez.cz

TRH S JEDNOTKAMI AAU V ROCE 2010

Analytické odhady předpokládají, že v roce 2010 bude trh s AAU jednotkami (Assigned Amount Units, neboli jednotky přiděleného množství, jednotky emisních redukcí v rámci Kjótského protokolu obchodované na úrovni vlád) menší v porovnání s rokem 2009, kdy celkový objem trhu představoval 125 mil. AAU.

Odhaduje se, že by mohlo být prodáno cca 65 mil. AAU, přičemž zejména očekávaná poptávka ze strany Japonska by mohla objem transakcí zvýšit na konci 2010.

Celkově nižší očekávané prodeje v 2010 mají řadu příčin: země, které mají zavedený systém „ozeleňování jednotek“ (tzv. GIS, green investment scheme) – například Česká republika nebo Lotyšsko – prodaly převážnou část svých přebytků již v loňském roce.

Řada jiných potenciálních prodejců zatím nemá zavedena taková legislativní opatření, která by zaručila, že prostředky z prodaných AAU budou investovány do „zelených“ projektů.

Tento požadavek je přitom zpravidla podmínkou pro kupující stranu, která nákupem kryje část svého závazku v rámci Kjótského protokolu. Některé státy jako například Polsko v souvislosti s kodaňským summitem také prozatím prodej AAU pozastavily s tím, že vyčkají, jak se trh bude vyvíjet. Oproti minulému roku se ale očekává větší diversita trhu s aktivní účastí zemí jako Estonsko, Rumunsko nebo Litva.

Více viz: [21](#)

CO VŠE OČEKÁVAT V OBLASTI ENERGETIKY V NÁSLEDUJÍCÍCH 18 MĚSÍCÍCH?

Energetická bezpečnost a opatření v oblasti změny klimatu patří mezi dlouhodobé priority Evropské unie. Je tedy logické, že se jimi budou zabývat i následující předsednictví, což potvrzuje i právě představený společný 18ti měsíční program Španělska, Belgie a Maďarska.

První třetinu zahájilo od ledna Španělsko, pod jehož vedením se v polovině ledna sešli ministři životního

prostředí a energetiky členských zemí EU na neformálním jednání (15.–17. 1. 2010, Sevilla). Hlavním bodem byla diskuse nad výsledky kodaňského summitu – zejména další postup v otázce výše závazku EU ve snižování emisí skleníkových plynů do roku 2020 – a související opatření v oblasti energetiky. Dalším z energetických témat pro následujících 18 měsíců bude revize a přijetí nového plánu pro energetickou účinnost a nového nástroje, který by měl nahradit pravidla EU pro transevropské energetické sítě.

Podrobněji budou rozpracovány jednotlivé prioritní oblasti identifikované ve druhém přezkumu evropské energetické politiky, kterou Evropská komise představila na podzim roku 2008. V oblasti jádra se předsednictví zaměří na přípravu bezpečných a udržitelných pravidel pro nakládání s jaderným odpadem. Očekává se, že Komise předloží relevantní návrh již v první polovině 2010. Z hlediska krátkodobého – tedy již během první poloviny 2010 – se předpokládá přijetí nového energetického akčního plánu EU pro období 2010–2014; ve kterém by hlavní pozornost měla být

zaměřena na teritoriální a sociální soudržnost v kontextu přístupu k dodávkám energie.

Podrobněji o programu španělského předsednictví na [EU](#)

UKRAJINA A MOLDAVSKO VSTOUPÍ DO ENERGETICKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Vstup Ukrajiny a Moldavska do Energetického společenství schválila před koncem loňského roku Rada ministrů energetického společenství.

Přistoupení bude ovšem dokončeno pouze v tom případě, že tyto dvě země vyřeší zbývající nedostatky a docílí toho, aby jejich právní předpisy v oblasti plynu byly v souladu s požadavky *acquis* Evropské unie a dokončí své ratifikační postupy. Cílem Energetického společenství je zlepšit ekonomickou situaci v jihovýchodní Evropě, zabezpečit dodávky do Evropské unie a zlepšit energetickou infrastrukturu v jihovýchodní Evropě.

Přistoupení Ukrajiny a Moldavska do Společenství by mělo být katalyzátorem reforem energetického sektoru

v těchto zemích, které povedou ke vzájemnému prospěchu rozšířeného trhu s energií založeného na společných pravidlech. To by mohlo pomoci především Ukrajině, významné tranzitní zemi, zdokonalit svou energetickou infrastrukturu. Tento proces rozšiřování hraje důležitou úlohu při dosahování cílů EU v oblasti energetické bezpečnosti a přispívá k bezpečnosti těchto zemí.

Před podpisem protokolu o přistoupení bude ověřeno, že zákony v oblasti plynu byly přijaty a jsou v souladu se směrnicí 2003/55/ES. Rada ministrů se zabývala i otázkou rozšíření oblasti činnosti Energetického společenství. Ministři rozhodli o rozšíření Společenství o *acquis* v oblasti energetické účinnosti, konkrétně tří směrnic EU.

Podpora energetické účinnosti je do značné míry závislá na pevném právním rámci. Tři nové směrnice o energetické účinnosti řešící oblasti efektivního využití energie, energetických služeb, energetické náročnosti budov a označování výrobků musí být transponovány do národní legislativy do prosince 2011. Jakmile bude vytvořen právní rámec, může být zavedena

zvláštní podpora. Dosažení právního rámce s definovanými orgány bude také motivovat sponzory k většímu zapojení a výsledkem může být i rozšíření programů technické pomoci.

Sedmá Rada ministrů také zhodnotila fungování mechanismu řešení sporů, který umožňuje soukromým subjektům podat žalobu proti vládě v případě neplnění jejich povinností vyplývajících ze Smlouvy. Podle zprávy sekretariátu se mechanismus ukázal být rozhodující pro prosazování legislativy Energetického společenství. Doposud bylo Sekretariátu předloženo k posouzení pět případů. Ministerská rada rovněž vyzvala vnitrostátní provozovatele přenosových soustav k přijetí opatření pro vytvoření úřadu pro koordinované aukce.

Více viz: [EU](#)

LITVA UZAVŘELA SVOU JADERNOU ELEKTRÁRNU

Dne 31. prosince 2009 uzavřela Litva svou jadernou elektrárnu Ignalina.

Tímto krokem splnila podmínku, k níž se zavázala při vstupu do Evropské unie. Ignalina patřila k elektrárnám tzv. černobylského typu. Litva se v současné době musí vypořádat

s otázkami, jak zajistit dostatek elektřiny, neboť Ignalina dokázala svou kapacitou uspokojit až tři čtvrtiny veškeré domácí poptávky po elektřině. Situaci v zemi komplikuje celkový stav ekonomiky, která se v době krize propadla o 15 %. Litevská vláda má v plánu nahradit výpadek zdroje uhelnou elektrárnou Elektrenai a také dovozem ze sousedních zemí: Lotyšska, Estonska a Ruska. Cena

elektřiny se v letošním roce zvýší až o třetinu. Další velkou investicí, se kterou se Litva musí vypořádat, bude likvidace nynějších bloků Ignaliny, která přijde Litvu na další milióny Eur. Energetickému propadu chce Litva čelit výstavbou nové jaderné elektrárny v areálu odstavené Ignaliny. Tento projekt plánuje společně s Estonskem, Polskem a Lotyšskem. Dostavba jaderné elektrárny by měla proběhnout v letech 2018–2020 a náklady se budou pohybovat kolem tří až pěti miliard Eur.

Více viz: [↗](#)

VENEZUELA SE BOJÍ ENERGETICKÉ KRIZE

Venezuelská vláda přišla s novým způsobem, jak bojovat s energetickou krizí, jejíž příčinou by mohlo být sucho, jež postihlo její území.

Každý druhý den chce vláda nechat na čtyři hodiny vypnout elektřinu. Omezování dodávek elektřiny a další úsporná opatření by měla pomoci snížit její spotřebu až o pětinu. Ve Venezuele zajišťuje 73 % dodávek elektřiny hydroelektrárna, která je největší na světě. Hydroelektrárnu

pohání voda z přehrady Guri, jejíž hladina je o 10 m nižší než byla před rokem. Pokud voda klesne ještě o 15 m, mohlo by dojít k energetickému kolapsu.

Více viz: [↗](#)

SPOR O ROPU MEZI MOSKVOU A MINSKEM STÁLE TRVÁ

Rusko s Běloruskem se stále nedohodli na cenách dodávek ropy pro letošní rok.

Bělorusko dostává denně asi 400 tisíc barelů ropy z ropovodu Družba, ale pouze čtvrtinu tohoto objemu samo spotřebovává. Zbytek ropy zpracovává a ropné produkty prodává na Západ. Spor se týká otázky, jak velký podíl ropy by měl být osvobozen od cla vzhledem k celní unii obou zemí. Rusové po Bělorusku požadují, aby zaplatilo plné clo z celého objemu dodávané suroviny, což by znamenalo zhruba 5 mld. Dolarů ročně, přičemž deklarují ochotu osvobodit od cla pouze to množství ropy, které země sama spotřebovuje. Bělorusko tento požadavek odmítá s odvoláním na dohodu o celní unii.

Podle posledních údajů požaduje Bělorusko bezcelně 30 miliónů tun ropy, jinak hrozí Moskvě, že zvýší tranzitní poplatky ze 3,9 na 45 Dolarů za tunu ropy. Tranzit ropy do zemí Evropské unie, i přes současný spor, Rusko nezastavilo. Obě země rovněž deklarovaly připravenost pokračovat v rozhovorech. Ropovod Družba vede přes území Běloruska a zde se dále větví. Na ropě z Družby je závislé Polsko, které z ní pokrývá až tři čtvrtiny své spotřeby. V Německu kryje ropa z Družby spotřebu z 15 %.
Více viz: [☞](#)

FRANCIE CHCE VYBUDOVAT NOVÉ SOLÁRNÍ ELEKTRÁRNY

Francie se ve snaze uspokojit rostoucí poptávku po elektřině stále více prosazuje v oblasti solární energie a budování další sítě solárních panelů.

Cílem je do roku 2020 vyrábět až 5400 MWh energie pomocí fotovoltaických článků. Do konce roku 2010 by měly být na území Francie vybudovány dvě velké solární elektrárny. Jedna má vzniknout u Bordeaux na jihozápadě Francie a na její výstavbě se bude podílet americká

společnost First Solar společně s EDF Énergies Nouvelles. Celkový výkon by měl být 100 MW. Druhou chce postavit nedaleko Štrasburku nová francouzská společnost Voltec Solar. Obě zařízení výrazně posílí síť

solárních zdrojů energie a zvýší jejich výkon ze současných 150 na 340 MW. Díky snížení cen fotovoltaických panelů se instalace solárních panelů stává zajímavou i pro domácnosti a jednotlivce. Hlavním kladem je úspora vlastní spotřeby,

ale i možnost odprodeje nespotřebované energie za garantované ceny. Zaručený tarif pro drobné výrobce činí 0,32 Eura za 1 kWh a dokonce 0,6 eura, pokud jsou solární panely citlivě vestavěny do budov.
Více viz: [☞](#)

ŠPANĚLSKO USEDLO NA PŮL ROKU DO ČELA EVROPSKÉ UNIE

Dne 1. ledna 2010 převzalo Španělsko předsednictví Evropské unie. Stalo se první zemí, která vede Unii s nově zvoleným prezidentem Hermanem Van Rompuyem, jehož úkolem bude mj. řídit všechny summity EU, a novou ministryní zahraničí Catherine Ashtonovou, která bude šéfovat ministrům pro evropské záležitosti.

První polovina roku 2010 je obdobím, kdy Evropská unie přechází z modelu fungování podle smlouvy z Nice do nové éry Lisabonské smlouvy.

Jaké jsou hlavní priority španělského předsednictví?

Za hlavní prioritu si Španělsko stanovilo oblast ekonomiky, ve které se chce vypořádat s dopady hospodářské krize a přípravou Strategie EU 2020. Ta by měla nahradit ne zcela úspěšnou Lisabonskou strategii.

Konkrétním cílem je řešit otázku nedostatku pracovních míst v EU. Druhým významným úkolem španělského předsednictví je implementace Lisabonské smlouvy. Španělsko má v úmyslu rozvinout a vytvořit potřebné nástroje k jejímu plnému uvedení do života. Španělé se rovněž zavázali klást důraz na posílení zahraniční politiky, resp. pozice Evropské unie na globální úrovni. V tomto duchu chtějí do dubna tohoto roku připravit novou strukturu evropské diplomatické služby.

Jak se španělské předsednictví staví k oblasti energetiky?

Pokud jde o energetiku, španělské předsednictví chce např. nabídnout prostor pro vyjednávání v oblasti vývoje nízkouhlíkových technologií. Španělsko se rovněž hodlá zaměřit na vyřešení problémů s dodávkami zemního plynu prostřednictvím

diverzifikace zdrojů energie a zasadit se o schválení nových evropských předpisů o bezpečnosti dodávek zemního plynu. Dále předsednictví slibuje vyhodnotit účinnost těch nástrojů na úrovni EU, které přispívají ke snižování emisí CO₂ a rovněž bude usilovat o spolupráci v oblasti nových technologií s vyšší energetickou účinností (jako je např. Akční plán na podporu environmentálních technologií a 6. akční program pro životní prostředí). Další z důležitých závazků EU, které chce Španělsko podpořit, je rozvoj elektroenergetických propojení a konečně i lepší hospodaření s energií z obnovitelných zdrojů. V návaznosti na klimatickou konferenci v Kodani se chce zaměřit na účinnější vyjednávání s partnery tak, aby mohla být v prosinci příštího roku v Mexiku přijata právně závazná dohoda o snižování emisí skleníkových plynů.

Bude Španělsko řešit i otázky rozšíření Evropské unie?

Španělsko si dalo za cíl otevřít cestu zemím, které usilují o vstup do Evropské unie. V současné době jsou ve hře čtyři státy: Černá Hora, Srbsko, Island a Albánie. U některých zemí by mohlo dojít k výraznému posunu. Mezi nejvážnější kandidáty pro vstup do Evropské unie patří rovněž Chorvatsko, které již splnilo některé vstupní podmínky. Jeho cesta do unie však bude podle evropských činitelů ještě dlouhá. V případě Islandu se musí ještě v zemi uskutečnit referendum, ve kterém se obyvatelé jednoznačně vyjádří, zda o vstup do Unie stojí. Problémem, který vyvstal v poslední době, je odmítnutí islandského prezidenta podepsat zákon, podle něhož by měly být proplaceny vklady Nizozemcům a Britům, kteří přišli o své peníze ve zkrachovalých islandských bankách.

RADA DALA ZELENOU JADERNÉ SPOLUPRÁCI S RUSKEM

Evropská rada dne 22. prosince schválila Evropské komisi mandát pro vyjednávání smlouvy o mírovém využití jaderné energie mezi Euratomem a Ruskou federací.

Právě Rusko je hlavním světovým dodavatelem jaderného materiálu a technologií a rovněž klíčovým do-

davatelem jaderného paliva do zemí Evropské unie. Energetický komisař Andris Piebalgs ke schválení mandátu Radou poznamenal: „Je to důležitý krok, který dodá nový impuls rusko-evropským vztahům v energetickém sektoru. Dosažení komplexní dohody o jaderné spolupráci je v zájmu obou stran a jsem potěšen, že rozhovory nyní mohou začít.“ Současný vývoj, jako je například rozšíření Evropské unie o nové členy a obnovení zájmu o atomovou energetiku, jako cestu

ke snížení emisí CO₂, učinil z vyjednávání o mírovém využití jaderné energie mezi Ruskem a EU nezbytnou věc. Jaderná energie je důležitou součástí evropského energetického portfolia – představuje třetinu celkové výroby elektrické energie v Unii a dvě třetiny výroby elektřiny bez emisí CO₂. V současnosti je v provozu 146 atomových elektráren. K dnešnímu dni dosáhla Evropská unie dohody se čtyřmi hlavními dodavateli jaderného materiálu: s USA, Kanadou, Austrálií a Kazachstánem.

Více viz: [↗](#)

KOMISE SCHVÁLILA PŘEVZETÍ ALSTOM HYDRO

Evropská komise dne 13. ledna schválila převzetí společnosti Alstom Hydro holdingem Alstom.

Francouzská firma Alstom se zabývá výrobou zařízení a zprostředkováním služeb pro železniční dopravu a výrobu elektrické energie. Společnost Alstom Hydro, jak už z názvu vyplývá, je aktivní na trhu výroby energie z vodních elektráren. Alstom Hydro byla založena v roce 2006 právě společností Alstom a francouzskou konstrukční a inženýrskou firmou

Bouygues. Komise po prozkoumání podkladů rozhodla, že sloučení firem nenaruší konkurenční prostředí na evropském trhu a akvizici následně posvětila.

Více viz: [↗](#)

EVROPSKÁ UNIE A IRÁK PODEPSALY MEMORANDUM O ENERGETICKÉM PARTNERSTVÍ

18. ledna podepsali komisař pro energetiku Andris Piebalgs a irácký ministr ropného průmyslu, Hussain Al-Shahristani, memorandum o Strategickém energetickém partnerství.

Následně by jej měla podepsat baronka Ashtonová, nejvyšší představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a s ní zástupce Španělska, jako země předsedající Radě EU. Dokument poskytne politický rámec posílení spolupráce v energetice, konkrétně např. vytváří prostor pro Irák v roli dodavatele zemního plynu do tzv. jižního koridoru. Memorandum se ale také dotklo takových otázek, jako spolupráce v oblasti obnovitelných zdrojů či

zvyšování energetické účinnosti.
Andris Piebalgs se při příležitosti podpisu setkal i s iráckým premiérem Al-Malikim.

Více viz: [┐](#)

DOHODA O VYTVOŘENÍ BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ V EVROPSKÉ UNII

Mezinárodní atomová agentura (IAEA) dosáhla ve spolupráci s Evropskou komisí dne 11. ledna dohody o implementaci „integrovaných bezpečnostních opatření“ ve všech státech Evropské unie, které nemají ve svých arzenálech jaderné zbraně, ale vykazují značnou jadernou aktivitu.

Komisař Piebalgs označil tento krok za důležitý milník, který je výsledkem efektivního společného přístupu všech zainteresovaných stran. Ředitel oddělení IAEA pro otázky bezpečnostních opatření, Olli Heinonen, prohlásil, že jakmile bude potvrzeno, že jaderné aktivity určitého státu jsou čistě mírového charakteru, budou moci být bezpečnostní opatření zmírňována a více uzpůsobena požadavkům jednotlivých států.

Více viz: [┐](#)

KANDIDÁTI NA KOMISAŘE ČELILI „GRILOVÁNÍ“ V EVROPSKÉM PARLAMENTU

„Grilování“ – tak jsou, v žargonu evropských institucí, označována slyšení kandidátů na evropské komisaře před relevantními výbory Evropského parlamentu, které sledují agendu nadcházejících členů nového týmu José Manuela Barrosa.

Tři hodiny trvající vstupní zkoušku před europoslanci musí složit všichni. Jak jsme již připomínali dříve, schválení kandidátů, které předsedovi Komise navrhly vlády členských států, není totiž v žádném případě automatické a Evropský parlament si již v minulosti dokázal vynutit změnu na některých postech. Letos slyšením neprošla bulharská kandidátka Rumiena Jeleva, která po tlaku europoslanců sama na místo v Komisi rezignovala.

V oblastech, které se nejvíce dotýkají energetiky, však nelze očekávat zemětřesení – kandidát na komisaře pro energetiku Günther Oettinger členy Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku přesvědčil, že bude vhodným nástupcem Andrise

Piebalgse. Jakkoli byl opatrnější v odpovědích na citlivé otázky týkající se jaderné energetiky či vlastnického unbundlingu, dovedl hrát pro většinu členů výboru na správné noty v otázkách podpory obnovitelných zdrojů a praktického naplnění klauzule o solidaritě, kterou nově přináší Lisabonská smlouva. V této souvislosti se například distancoval od bilaterálních projektů, které by, podobně jako Nordstream, „opomenuly“ některé členské státy.

Janez Potočnik, kterému je v novém Barrosově týmu vyhrazeno místo komisaře pro životní prostředí, při slyšení před členy Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin plně zhodnotil svou stávající pětiletou zkušenost komisaře pro vědu výzkum. Opakovaně zdůraznil potenciál nových technologií v boji se změnami klimatu a v oblasti ochrany životního prostředí. Tříhodinové slyšení se překvapivě nedotklo otázky biopaliv, Potočnik se však

jednoznačně vyslovil pro silnější roli ekologické komponenty v hodnocení dopadů připravované legislativy či schválení směrnice o půdě, jejíž stažení požaduje skupina členských států v čele s Německem.

Speciální stránku EP ke slyšením naleznete zde: [↗](#)

EIB POMÁHÁ FINANCOVAT INTELIGENTNÍ SÍŤ

Evropská investiční banka (EIB) ohlásila koncem prosince 2009 půjčku ve výši 250 milionů Eur Polsku za účelem modernizace jeho distribuční sítě zejména ve středním a severním Polsku.

Jedním z cílů podpořeného projektu, jehož nositelem je polská společnost Energy SA, je vybavení všech průmyslových zákazníků Energy a třiceti tisíc domácností tzv. inteligentními měřiči elektřiny do konce roku 2010. Připojení více než 130 tis. nových zákazníků k síti si vyžádá položení 10,5 tisíce kilometrů nových sítí. Tzv. inteligentní elektrické sítě lákají v poslední době investory. Podle studie americké konzultační společnosti Pike Research, zveřejněné 5. ledna, do nich a na ně navázaných tech-

nologií bude mezi lety 2008 a 2015 investováno 200 miliard Dolarů.

Více viz: [☞](#)

JEDNÁNÍ INSTITUCÍ EU PRO PLYNÁRENSTVÍ

Dne 12. ledna jednala pod vedením Evropské komise Koordinační skupina pro zásobování plynem (Gas Coordination Group) o aktuálním stavu v oblasti dodávek zemního plynu.

Dva dny poté zasedalo v Madridu Evropské fórum pro regulaci v plynárenství (European Gas Regulatory Forum). Koordinační skupina se zabývala zejména situací v některých evropských zemích, postižených na počátku roku nepříznivým počasím,

zvláště pak silným větrem. Bylo konstatováno, že zásoby plynu jsou na úrovni převyšující loňský stav a plynárenské společnosti jsou schopny svoje odběratele plynule zásobovat. Skupina se dále zabývala výsledky prací na scénářích, simulujících přerušení dodávek a reakce na takovou situaci. Sama Koordinační skupina, což je pracovní orgán, složený ze zástupců členských států, organizací reprezentujících plynárenský průmysl, zástupců regulátorů a spotřebitelských organizací, se znovu sejdě 15. února. Madridské fórum (obdoba česko-slovenského Jaderného fóra s působností pro plynárenství) přijalo mimo jiné závěry k prezentaci třetího energetického legislativního balíčku, přičemž zdůraznilo potřebu

konzistentního postupu při aplikaci nové směrnice o plynu (2009/73/ES). Dále se v Madridu diskutovalo o studii, týkající se problémů spojených s harmonizací přenosových tarifů, Fórum také přivítalo aktivity ERGEG (Skupiny evropských regulátorů) při vytváření pokynů pro řízení alokace kapacit a rovněž diskutovalo stav prací ERGEG na aktualizaci pravidel pro řízení kongescí (situace, kdy jsou dodávky blokovány plnou kapacitou infrastruktury).

Další informace na [☞](#) a [☞](#)

TURECKO OTEVŘELO KAPITOLU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

V Bruselu se dne 21. prosince uskutečnilo osmé zasedání mezivládní konference se zástupci Turecka.

Evropskou unii zde zastupoval švédský ministr zahraničí Carl Bildt, z turecké strany se jednání účastnil jeho protějšek Ahmet Davutoglu, ministr pro Evropskou unii, Egemen Bagis a ministr životního prostředí a lesnictví Veysel Eroglu, jehož agenda měla při zasedání důležitou úlohu. Na jednání totiž došlo k otevření kapitoly č. 27 – životní

prostředí. Turecko bude muset splnit přísné unijní požadavky, které oblast životního prostředí v EU obsahuje. Především musí schválit a přijmout do svého práva legislativu Evropské unie, týkající se ochrany životního prostředí, vzduchu, půdy a vody. Turecko se přitom se znečištěním přírody dlouhodobě potýká – alarmující stav znečištění Černého moře či zamoření ovzduší ve velkých tureckých městech je toho dokladem. Životní prostředí je dvanáctou (ze 35) otevřenou kapitolou v přístupových jednáních s Evropskou unií. Turecko by letos chtělo zahájit jednání rovněž o dalších tématech, jako je například hospodářská soutěž, bezpečnost potravin, soudnictví nebo sociální politika a zaměstnanost.

Více viz: [☞](#) a [☞](#)

21. PROSINCE odpojil francouzský energetický operátor RTE na jednu hodinu dva miliony odběratelů od elektřiny. Stalo se tak v regionu Provence-Alpes-Cote d'Azur. Šlo o bezpečnostní opatření před celkovým výpadkem proudu, který v regionu hrozil z důvodů velké spotřeby elektřiny a výpadku proudu v jihofrancouzském Tavelu. [↗](#)

30. PROSINCE nabídlo Rusko financovat první dva roky výstavby jaderné elektrárny Belene v Bulharsku. Náklady na toto období výstavby činí okolo 2 mld. Eur. Rozhovory mezi oběma stranami mají začít v prosinci 2010. [↗](#)

8. LEDNA byla švédská státní energetická společnost Svenska Kräfternet z důvodů vysokých cen elektřiny a ukončení výroby elektřiny z jaderných zdrojů ve Švédsku nucena využít své rezervní kapacity. Produkční objem rezerv je 1300 MW. [↗](#)

2. – 3. ÚNORA se v Praze koná čtvrtý ročník akce nazvané Annual Central and Eastern European Power. Dvoudenní konference proběhne v hotelu Marriott. Tématem konference je energetika ve střední a východní Evropě. [↗](#)

4. – 5. ÚNORA proběhne v Amsterdamu konference nazvaná European

Transmission and Distribution Strategies. Na půdě hotelu Hilton budou účastníci diskutovat o otázkách spojených s elektrickými sítěmi. [↗](#)

11. – 12. ÚNORA hostí italské hlavní

město akci s názvem Conferenza dell'Industria Solare – konferenci o využívání sluneční energie. [↗](#)

18. – 19. ÚNORA se v Madridu uskuteční European Gas Forum 2010.

Se svými příspěvky vystoupí řada představitelů nejvýznamnějších evropských plynárenských společností včetně Gazprom, GdF Suez nebo SEDIGAS. Podrobnosti na [↗](#)

EVROPSKÉ OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2009

Rok 2009 byl v rámci evropských záležitostí velice nabitý a to především z hlediska energetiky a proto Vám přinášíme jeho stručnou rekapitulaci.

Co se týče fungování evropského řádu v podobě institucí EU a jejích politik, bylo pro většinu Evropanů hlavní událostí přijetí Lisabonské smlouvy, o které se i v České republice živě diskutovalo.

Z pohledu energetiky začal rok 2009 skutečně svižně v podobě krize dodávek plynu z Ruska přes Ukrajinu. Tato krize ovlivnila sedmnáct evropských zemí a na některých místech

způsobila zavírání škol a úřadů či snižování výkonu průmyslu. Byl to také první test odolnosti českého předsednictví, které v této zkoušce umění dojednat dohodu a zkoordinovat celou EU nakonec se cíť obstálo.

Českému předsednictví se podařilo dotáhnout i dva legislativní balíčky, důležité pro oblast energetiky. V prvé řadě byl schválen třetí liberalizační balíček, který Evropská komise předložila již na podzim 2007 a který opět posunul evropská pravidla pro energetický trh i přenos elektřiny a vybavil aparát novou institucí Agentury. Zadruhé se jednalo o legislativu v oblasti jaderné bezpečnosti.

V červnu čekaly celou Evropskou unii již sedmé přímé volby do Evropského parlamentu. Předsedou EP byl poprvé zvolen zástupce z východní Evropy, bývalý polský premiér, Jerzy

Buzek. Celý rok se mluvilo také o obsazení nové Evropské komise. Důvěru nakonec dostal opětovně José Manuel Barroso.

Na sklonku roku dostal od všech členských zemí nominace na jednot-

EU2009.CZ

livé komisaře a jak Vás informujeme na stránkách tohoto čísla, tito kandidáti na komisaře právě procházejí tzv. grilováním v Evropském parlamentu, který má pravomoc Komisi jako celek schválit nebo také zamítnout.

Druhá polovina roku se jistě nesla ve znamení očekávání výsledků Konference o klimatu v Kodani. Na tomto zasedání se čelní světoví lídři snažili dosáhnout konkrétní dohody, ovšem finální výstupy nepřinesly žádné jasně stanovené závazky na snižování emisí.

Rok 2009 samozřejmě přinesl ještě mnohé další důležité energetické události, které jsme se snažili v našem Bulletinu zprostředkovávat. Věříme, že rok 2010 bude stejně zajímavý a Vy si o něm na těchto stránkách budete s chutí číst.